

eny.

tó az 1881: zennel köz- ar. bir. 1908. ztében Kis- d által kép- si Takarék kó perlaszi ejéig 1908. tott kielégi- és 2500 kor. m.: 60 drb busz nyil-

zi kir. jár. ése folytán 1908. évi rő 6% ka- szesen 147 megállapított s házánál szeptember táridőül ki- kozók ezen- meg, hogy : LX. t.c. szpénzfize- k, szükség ak adadni. dő ingósá- altatták és olna, ezen s-a értel- tik.

is 12. Engel, ir. végrehajtó.

PES

Ő

ellett öny- kat.

ssal e olgál.

ők

sre

ban.

5. sz.

gyobb

S

ó.

atallá-

Szerkesztőségi iroda:
Nagybeeskerek,
 Zápolya-utca 1-ső szám,
 hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
 Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
 Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1. nová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.
 Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
 Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LALOS.

Előfizetési árak:
 Egész évre ———— 24 kor.
 Félévre ———— 12 .
 Negyedévre ———— 6 .
 Egy hóra ———— 2 .
 — Egy szám ára 8 fill. —

Hirdetések
 a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés irodákban.

Megjelenik
 vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybeeskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 203. szám.

Szombat, szept. 5.

A király Magyarországon.

— szeptember 5.
 Hétfőn a király Budapestre jő s ettől fogva egy hónapot magyar földön fog tölteni, fővárosban és vidéken, munkában és pihenésben, hadi gyakorlaton s polgári érintkezésben.
 Ez sem általában nem szokatlan, sem nálunk nem rendkívüli; mindenképpen természetes és magától értetődő, — s nem sértjük azt a komoly fejedelmet, aki koronánkat viseli, olyan bizantinizmussal, mely valami különös lelkendezésre híná fel az országot, amiért saját királya határain belül tartózkodik. Nem — de viszont komédia volna úgy tenni, mintha a napok, melyet királyunk velünk tölt, épp olyan szűkek volnának kalendáriumunkban, mint az esztendő többi napjai. Jól fognak esni s örülünk nekik. Nevezetesen pedig politikai okokból. Mert ez az együtt-lét szemmel látható cáfolata lesz a legendáknak, melyeket a politikai pletyka arról szőtt, hogy a király neheztelne miránk, mi ellentétben allanánk övele s a harmónia, melylyel több mint egy emberöltő óta él együtt király és népe, most zavartatott volna meg, mikor mindenütt a világon fejedelmek és népeik szorosabban fognak össze, hogy az új idők ostromát megállják.
 Nevetséges volna ez, nemcsak olyan mindent átél és végigtapasztalt államférfihoz képest, mint Ferenc József s olyan ősi és ugyancsak sokat próbált nemzethez képest, aminő a mienk — de éppen azokhoz az új időkhez képest, melyekhez hozzá kell fiatalodnia mindenkinek, aki meg akar állani közepettük, akár egyes ember, akár nemzet.
 Királyunk legendásan hosszú uralkodás után külső és belső politikában

legélén jár a fejlődésnek s a mi nemzetségünk is abban fáradozik, hogy a világ új rendjébe való beilleszkedéssel őrizze meg, de frissítse fel régi egyéniségét.
 A világ szédületes gyorsan halad, s nem vár, amíg akármilyen magas felek közt, akármilyen nagyvonalkozású perek elintéztetnek! Aki megáll bár csak gondolkozni is, amellett elszárgul a fejlődés és többlet veszít e perccel, mint amennyit korszakok igazával megszerezhet. A mai élet nem tűri a feszültségeket s az elintézetlenségeket, s az életérdek nyomásával szorit rá mindent és mindenkit a megfontolásokra, a megegyezésekre, a megegyezésekre, az elintézetésekre. Királyok és nemzetek nem gyerekek, hogy haragot tartsanak egymással. Dolgozniok kell, együtt és megfeszítetten, hogy a világ nemzeteinek örült versenyében elfuladó lélekzettel el ne maradjanak. A lassu időtelés kora rég elmúlt, a mai életben az egymásra szágulda következő napok mind csupa történelmi napok, melyek reggel felöltik problémáikat s estére már meg is oldják.
 Együtt értük meg királyunkkal ez időket s együtt állunk elébe feladatainknak és a munkának, melynek most őszszel kell elintéződnie.
 Hogy mik tartoznak majd a politikai munkaprogrammba, mely ősz elején a király elé került az kiadódik külső és belső politikai helyzetünkből, melyet minden gyakorlottabb szem figyelmel kísérhet és átláthat — tehát nem kell azt hinni, hogy titokzatos vagy meglepetéses dolgok történnek majd s ezeknek kíván beharangozni az elmélkedés, mely a király lejtövelének fontosságát méltatja. Ez is olyan apró fogás volna, amilyen a mai világ nagy-szerűségéhez képest nevetséges és feles-

leges. Nem, — mi királyunk lejtövelétől semmi rendkívülit és soha nem voltot nem várunk; jelentősége éppen abban áll, hogy politikai és társadalmi életünkben rendes és egészséges viszonyokra vall rá; arra, hogy király és nemzet közt nálunk ellentét vagy feszültség nincsen s közös érdekeltséggel együtt kívánják megoldani, ami feladatot ez élet eléjük vet.

HIREK.

Tájékoztató.
 A fürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 7/45 óráig délután; ugyanazon napokon este 5-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déliben gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad
 Szeptember 14. Közig. bizottság ülése.
 — **Személyi hir.** Poroszkay Béla m. főgyógyész szabadságáról visszaérkezett Nagybeeskerekre.
 — **A nagybeeskereki esküdtbírósg elnökei.** A szegedi kir. ítélőtábla elnöke a nagybeeskereki kir. törvényszéknél szervezett esküdtbírósg elnökévé Junker János, elnökhelyettesül pedig Szilágyi Lajos törvényszéki bírót jelölte ki.
 — **Az iparhatóság ülése.** Nagybeeskerek város iparhatósága ma délelőtt 11 órakor Strosz Béla városi főjegyző, polgármesteri helyettes elnöklésével ülést tartott. A mai ülésen pusztán csak Átyin Milos kapott szatőcsüzet vezetésére iparendélyt. Az iparhatóság ezenkívül még folyó és panaszos ügyek elintézésével is foglalkozott.
 — **A Máv köréből.** A szegedi államvasuti üzletvezetőség forgalmi osztályának vezetője Tarczay Ferenc főlelügyelő nyugalmomba vonult. Tarczay Ferenc a vasut szolgálatába 1868. évben lépett, amikor is Zombolyára osztották be, még a régi osztrák vasúthoz, gyakornoki minőségben. Innen Temesvárra, majd Szegedre került. Mikor az osztrák államvasutak

A „TORONTÁL“ tárcája.

Az örült.
 A zárka falai csupaszok, fehérre meszeltek voltak. Egy szűk rácsos ablak nagy magasságban, hogy elérni nem lehetett, világította be a kis helyiséget. És az örült, egy szalmaszéken ülve, merev, tétozó, kisérteties szemekkel bámult ránk.
 Nagyon sovány volt, beesett arccal és majdnem ősz hajjal, mely gyaníthatólag pár hónap alatt kapta ezt a színt. Látni lehetett rajta, hogy valami eszme rongálja, rágja, akár a gyümölcsöt a beleesett féreg. Örültsége, az eszméje ott volt abban a fejben s izgatta, falta. Megette lassankint a testet. Ó, a láthatatlan, érinthetlen, megfoghatlan, testetlen eszme dulta a testet, jitta a vért, oltotta ki az életet.
 Minő titok ez az álom által megölt ember. Szánalmat és félelmet keltett. Minő sajátságos, rémitő és halálos ábránd lakozott ebben a homlokban, melyet mély redők szántottak?
 Az orvos így szólt hozzám:
 — Iszonyu dührohama van. A legsajátosabb örült ez, kit valaha láttam. Erőtikus örülete van. Különben megirta a naplóját, mely a legtisztábban elárulja elmebetegségét. Örülete ugyszólván kézzel fogható. Ha érdekli önt, átfuthatja ezt az iratot.
 Követtem az orvost az irodájába, hol átadta nekem a nyomoru ember naplóját.
 — Olvassa, mondta, és aztán mondja meg a véleményét.
 Ime, ez volt a füzetben:
 Harminckét éves koromig nyugodtan, szerelem nélkül éltem. Az élet nagyon egyszerűnek, nagyon jónak és nagyon könnyűnek tűnt fel előttem. Gazdag voltam. Annyi mindent szerettem, hogy nem volt szenvedélyem semmi iránt. Szép az élet! Boloagan ébredtem minden nap, hogy azt tegyem, ami nekem tetszik és elégyültem feküdtem le, a boldog holnap s a gondatlan jövő reményével.

De aztán rám talált a szerelem, még pedig hihetetlen módon. Nagy kedvemet leltem a régi butorokban és más tárgyakban. Örágig elgondolkoztam azokon az ismeretlen kezekben, melyek ezeket a tárgyakat érintették, a szemeken, melyek őket bámulták, a sziveken, melyek szerették, mert hát szeretjük az ilyen dolgokat.
 Örágig elnéztem egy kis órát, a mult századból. Olyan kedves és kicsike volt, zománcos, aranyos fedelelkekkel. És járt még mindig, mint akkor, mikor az urnője vette. Ugyan ki is hordhatta legelőbb a szive fölött? Mely kéz tarthatta meleg ujjainak a hegyén? Mely szemek lesték ezen a virágos lapon a várt órát, a kedves, az isteni órát?
 Mennyire szerettem volna azt a nőt látni, ismerni! Meghalt! Örületesen kívánom az elhalt nőket; szeretem a távolból mindazokat, akik szerettek! — A mult gyöngédségek története sajnálattal tölti el szívemet.
 Mennyit sirtam egész éjszakákon át a régi, szép asszonyok miatt, kiknek karjai csókra tárultak s kik azóta elhaltak! A csók, az halhatatlan! Ajkáról-ajkra száll, századról-századra, korról-korra! — A férfiak felfogják, visszaadják és meghalnak!
 A multak vonzanak, a jelen elrémit, mert hát a jövő a halál. S iratom mindazokat, akik éltek; szeretném megállítani az időt, megállítani az órát. De hát meg, meg és minden percben magával vis valamit belőlem.
 Isten veletek, ti tegnapiak. Szeretlek titeket!
 De azért ne sajnáljon engemet senki. Megtaláltam őt, azt a nőt, akit vártam és hihetetlen kéjeket élveztem általa.
 Egy napos reggelen Párisban ödöngöttem s a semmittevő érdeklődésével nézegettem a kirakatokat. Egyszerre egy olasz butor darabot pillantottam meg, mely a XVII. századból eredhetett. Nagyon szép és nagyon ritka volt.
 Tovább mentem, de a butor emléke olyan erővel üldözött, hogy kénytelen voltam vissza-

térni. Ujra megálltam a kirakat előtt, hogy lássam és éreztem, hogy kísértetbe hoz.
 Milyen különös dolog is a kísértés! Néznünk valamely tárgyat és lassan-lassan, elcsábít, elfog bennünket, mint valami női arc. Sajátságos bája, mely az alakjától, a színetől ered, meghat bennünket és már szeretjük, kívánjuk és akarjuk. A bíráv vágya fog el bennünket, mely édes, szelid eleinte, de aztán hevessé, ellenállhatatlanná válik.
 És a kereskedők lángoló tekintetünkből kitalálják titkos, növekvő vágyunkat.
 Megvettem ezt a butort s azonnal hazavittem. A szobámban állítottam fel.
 Oh, sajnálom azokat, kik nem ismerik a ritkaság-gyűjtőknek ezt a mézesmetét a csecsebecsékkel, amelyeket éppen vettünk. Simogatjuk őket a szemünkkel és a kezünkkel, mintha csak husból volnának; minden pillanatban nálók termünk, folyvást rájuk gondolunk.
 Egy hélig én is imádtam ezt a butort. Minden pillanatban felnyitogattam az ajtóit, a fiókjait, egész elragadtatással.
 Egy este, amint az egyik belső lapját tapogattam, észrevettem, hogy ott valami rejték helynek kell lenni. Szivem hevesen kezdett dobogni s azzal töltöttem az egész éjszakát, hogy kerestem a titok nyitját anélkül, hogy rá birtam volna jönni.
 Másnap aztán sikerült, amidőn vésőt feszítettem a deszka hasadékába. A deszka félre-csuszott s fekete bársony belső bevonatán a titkos fióknak pompás női hajcsomót találtam!
 Igen, hatalmas hosszú szőke hajcsomót, mely töből lehetett lenyirva s egy arany zsinór kötötte össze.
 Meghökkenem, reszkettem, megzavarodtam! Majdnem érszervehetetlen, olyan régi illat, hogy a szag lelkének látszott, áradt ki a rekeszből és ebből a meglepő ereklyéből.
 Óvatosan, majdnem áhitattal fogtam a kezembe, hol legott egész hosszában szétbomlott s aranyos hullázzással földig ért, csillogva, könnyen, sűrűn, mint az üstökös tüzes farka.

az országban és pedig Nagybecskereken föllátotta az első üzletvezetőséget, ennek élére Tarczay került s itt tartózkodása alatt általános tesztelet környezte. Később elkerült innen, több helyen működött, míg végre Szegedre jutott s most ott vonult 39 esztendei szolgálat után a megérdemelt nyugalomba.

— **A kulturegyesület tankönyve.** A Torontál-vármegyei Magyar Közművelődési Egyesület tudvalevőleg pályázatot irt ki az idegenajku felnőttek oktatására szolgáló tankönyvre. A beérkezett pályaműveket a kiküldött szakferfiak már megbírálták s a pályaművek fölött szeptember 8-ikán tartandó ülésen dönt a bírálóbizottság.

— **A pécsi zeneakadémia nagybecskereki igazgatója.** Kürschner Manót, városunk született s Kürschner Ignác volt helybeli ismert kereskedő fiát, aki a budapesti zeneakadémia egyik legtehetségesebb növendéke volt, a pécsi városi zeneakadémia igazgató-tanárává választották.

— **Létity püspök Szőreghen.** Mint lapunknak Szőreghről jelentik, dr. Létity György, temesvári gör. kel. szerb püspök ma délelőtt egyházi körútjában odaérkezett. A püspököt a községi előjáróság, az önkéntes tüzoltótestület fogadta és Micskey Vince tb. főszolgabíró üdvözölte. A püspök délután 4 órakor Ujszentivánra s innen rövid megállás után Gyálára utazott tovább.

— **Az árvaházi választmány ülése.** A nagybecskereki árvaház választmányja hétfőn, szeptember 7-ikén délután 4 órakor a róm. kath. hitközségi épület termében ülést tart.

— **A zombori orvos-kongresszus.** Dr. Kuszling János, a nagybecskereki kerületi betegsegélyező pénztár főorvosa ma Zomborba utazott, hogy résztvegyen az országos orvosszövetség ott tartandó kongresszusán. Kuszling dr. mintegy 2-3 hétig lesz távol Nagybecskerekről, mely idő alatt a betegsegélyező-pénztárnál dr. Magyar Károly orvos fogja helyettesíteni.

— **Az iskolai beírások eredménye.** A mai napon az összes iskolákban befejezték egyelőre a beírásokat. A beírások eredményét a következőkben adjuk:

Az állami felsőkereskedelmi iskolába beiratkozott 104 tanuló, a polgári iskolába pedig 280, mindkét intézetbe tehát 384 tanuló.

Az Eötvös-utcai áll. elemi iskolában van 117 fizető és 195 szegénységi bizonyítvánnyal beirt tanuló, tehát összesen 312. Ez az eredmény osztályonként a következőképpen oszlik meg: Az első osztályba beiratkozott 74, a másodikba 105, a harmadikba 74, a negyedik osztályba pedig 59 tanuló.

A központi áll. elemi iskolában van 286 tandíjat fizető és 472 nem fizető.

Sajátságos izgalom fogott el. Mi lehet ez? Mikor, hogyan, miért zárták ezt haját ebbe a butorba? Minő kalandot, minő drámát leplezett ez az emlék?

Ki nyírta le? A kedves váláskor, a férj boszúból? Vagy talán az, aki a homlokán hordta a kétségbeesés pillanatában?

Zárdába vonulva dobták talán ide ezt a szerelmi kincsét, zálogképen az élők világának. Vagy talán a szép fiatal nő koporsóba zárta kor vette magához az, aki imádtá őt, a fejének ékét, az egyetlen dolgot, mit megtarthatott belőle, egyetlen élő részét a husának, melynek nem volt szabad elrothadni, az egyetlen, melyet még szerethetett, simogathatott és csókolhatott fájdalma dühében?

Nem volt-e különös, hogy ez a hajazat így megmaradt, mikor a testből, amelyből született, egy parány sem maradt?

Az ujjaimra tekergőzött, csiklandotta a bőrömet. Ellágyulni éreztem magamat, mintha sirni akarnék.

Sokáig a kezemben tartottam, majd úgy rémlett nekem, hogy izgat, mintha a lélektől valami maradt volna benne elrejtve. Majd vissza helyeztem az idő által megfakult bársonyra, becsuktam a fiókot, bezártam a butort s kimentem az utcára ábrándozni.

Szomorun, zavartan jártam-keltem. Ugy tűnt fel nekem, mintha már korábban éltem volna, hogy ismernem kellett azt a nőt. Amint haza tértem, ellenállhatlan vágy fogott el, hogy újra lássam sajtáságos leletemet. A kezembe vettem, szagolgattam s érintésére végig borzongott az egész testem.

Igy tartott ez több napon át. Azzal a borzongással nyitottam fel a fiókot, minőt a szerelmesünk ajtójának megnyitásánál érzünk; érzéki vágy fogott el, hogy bele mélyeszsem az ujjaimat ebbe a holt hajzatba.

Amint a fiókot újra bezártam, mindig úgy éreztem, mintha a szőke haj élő lény lenne, ki

A zárdában a polgári iskola első osztályába beiratkozott 46, a másodikba 56, a harmadikba 55, a negyedikbe 50 tanuló; az elemi iskola I. és II. osztályába 29, a III. és IV. osztályba 37. Ugyanott a népiskola első osztályában van 50, a másodikban 56, a harmadikban 73, a negyedikben 60, az ötödik és hatodik osztályban pedig 44 tanuló. Női kézimunka és festőtanfolyamra jár 35 tanuló. Az összes növendék száma tehát 591 s ezek között van 60 bennlakó.

A Messinger-féle nevelő-intézetben a beírások eredménye a következő: az elemi iskolába beiratkozott 89, a polgári iskolába 136, a kereskedelmi tanfolyamra 20, a kézimunka-tanfolyamra pedig 18 tanuló. Ezek közül bennlakó van 50, fél bennlakó 10.

— **A zárdáépület kibővítése.** A Miasszonyunkról nevezett iskolánövérsek vezetése alatt álló zárdaiskola már szűknek kezd bizonyulni, a mennyiben a növendékek száma évről-évre szaporodik, úgy hogy egyes osztályok máris túl vannak telve növendékekkel. Ez a körülmény most a zárdá vezetőjét arra készítette, hogy az épület kibővítéséről gondoskodjék. Ez máris megtörtént, amennyiben 24.000 koronáért megvették a zárdáépülettel szomszédos nagy magtárt, a mely Hajduska Jenő és Hiller László tulajdona volt. A magtár helyébe egy kétemeletes épületet fognak emelni, ahová azután elhelyezik a népiskolát s az így nyert termeket az internátus kibővítésére fogják felhasználni.

— **A nagybecskereki munkásbiztosító pénztár közgyűlése.** A nagybecskereki kerületi munkásbiztosító pénztár szeptember 13-án délelőtt 10 órakor a városháza gyűléstermében közgyűlést tart. Napirend: 1. Az alapszabályok megalkotása. A közgyűlés a jelenleg érvényes alapszabály 27. §-a szerint akkor határozatképes, ha a közgyűlési kiküldöttek kétharmada jelen lesz, ellenesetben a közgyűlést szeptember 27-én délelőtt 10 órakor tartják meg, tekintet nélkül a megjelentek számára.

— **Nagybecskerek egészsége.** Dr. Weiserschan József városi főorvos most adta be Nagybecskerek városának augusztus hónapról szóló egészségügyi jelentését. A jelentés adatai szerint augusztusban 78 születéssel szemben 80 haláleset fordult elő. A hét éven alul elhaltak száma 38, a hét éven felülieké 42. A közkórházban meghalt 11 idegen és 3 helybeli. Az egyes halálokok a következők: Kanyaróban meghalt 1, difteritisben 1, tifuszban 1, gyermekhasmenésben 10, gümőkórban 10, veleszületett gyengeségben 9, gutaitésben 4, szervizivbajban 6, tüdőgyulladásban 5, rosszindulatú alkepleben 5, egyéb természetes halálok következtében meghalt 23. A külső erőszak következtében elhunytak száma 5. Városunk közegészségügyi viszonyai az elmúlt hónapban annyiban kedvezőbbek a július havihoz képest, mert egyenlő születési és halálozási szám mellett a ragályos

betegségek, de különösen a hevenyragályosak száma tetemesen csökkent. Tüdővészben 10 ember halt meg. Trachomárs 214 embert vizsgáltak meg s ezek közül egyet betegnek találtak. Az országos betegápolási alap terhére 128 szegénysorsu részesült ingyen orvosi gyógykezelésben. Rendőrorvosilag megvizsgáltak nyolcat, ezek közül egyet a kórházba kellett szállítani. A megyei közkórházban a múlt hónapban felvettek 256 beteget, elbocsátottak pedig 238-at. Ugyanott meghalt 3 helybeli és 11 idegen. A városi menedékházban a múlt hónapban 17 férfi és ugyanannyi nő kapott ellátást. Heveny és idült ragályos betegségek lefolyása után 14 gőz és 4 formalin fecskendezéssel egybekötött lakástisztítást végeztek. Az élelmiszerek piacán tapasztalt rendellenességek ügyében az intézkedéseket megtették. Felemlíti még a jelentés, hogy az utcákat és nyílt csatornát nem a megfelelő módon gondozzák s kéri a főorvos, hogy a jövőben ez a baj orvosoltassék. — Bizony erre jó is volna gondot fordítani az illetékes hatóságnak.

— **Gyilkos éjjeli őr.** A napokban megirtuk, hogy Gyéren ismeretlen tettes éjjel agyonlőtte Lauffer János ottani gazdálkodót, akit csak másnap találtak meg az utcán vérbefagyva és holtan. A rejtélyes gyilkosság ügyében nyomban megindították a nyomozást s most sikerült is a gyilkost az éjjeli őr személyében kinyomozni, aki beismerte tettét s azzal védekezik, hogy Lauffer a véletlenségnek esett áldozatául, mert ő egy régi ellenségét akarta agyonlőni s az éjszaka sötétjében összetévesztette azt Laufferrel. A gyilkost természetesen letartóztatták.

— **Megégett gyermek.** Melenczén Novakovics János 5 éves cigány gyerek anyja távollétében a tüzzel játszadozott. Játék közben a gyerek ruhája lángra lobbant s mire édesanyja hazaérkezett, a gyermek oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy seibe belehalt. A vizsgálatot megindították.

— **Mi a különbség** egy reális és egy nem reális készítmény között? Az, hogy a reális készítmény, ha be van vezetve, felszínen marad, míg az értéktelen dolog, amely gyorsan felűnik, úgy le is tűnik. A Földes-féle Margit-crém, miként azt számtalan vegykísérleti állomás vizsgálatai bizonyítják, minden tekintetben ártalmatlan készítmény, amely az arc szépségét, üdőségét a legkésőbb öreg korig megtartja, úgyhogy kizárt dolog az, hogy egy hölgy, ki a Margit-crémet használja, megráncosodjon vagy arca szépségét elveszítse. A Földes-féle Margit-crémet használó hölgyek felett nyom nélkül repül el az idő. Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerüzletében és illatszertüzletében, de határozottan Földes-félel kérjünk.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Putnik Lukács, gk. kereskedő és Tomán Amália, gk.

Születések: Kiszéltiski Dusan, gk. kerékgyártó, fia. — Mayer József, rk. kömüves, fia. — Mucz Péter, gk. földműves, leánya. — Német István, rk. kömüves, fia. — Szvilárov Milivoj, gk. földműves, fia. — Isztrát Mladen, gk. napszamos, fia. — Torzsán Amália, gk., fia. — Szabó József, rk. portás, leánya. — Mándy János, ref. vasuti kalauz, fia. — Fekete György, rk. fazekas, leánya. — Grubacski Vitályos, gk. földműves, 2 leány (iker). — Boszity Döme, gk. földműves, leánya. — Kiska Béla, rk. nyerges, leánya. — Juhász István, rk. hivataloszolga, leánya. — Barten András, ág. ev. kéményseprő, fia. — Angyel Lázár, gk. napszamos, fia.

Halálozások: Dimitrov Kuzman, gk. kömüves, üszök az alsó végtagon. — Purkov Katalin, gk. 12 napos, életgyenge. — Wasserstrom Ernő, izr. 1 hónapos, tüdőlob. — Győri Imre, rk. 2 hónapos, életgyenge. — Kuszty Anna, rk. 6 éves, agyhártyalob. — Pintér István, rk. 69 éves napszamos, agyverőmleny. — Jensch János, gk. 63 éves napszamos, tüdővész. — Magla Tivadar, gk. 53 éves napszamos, tüdővész. — Lambity Bogoszar, gk. 2 éves, bélhurut. — Markov Zsófia, gk. 15 éves, tüdővész. — Erszki Istvánné, gk. 49 éves, veselob. — Styop Pál, gk. 44 éves földműves, hasihagymáz. — Isztrát Dusan, gk. 7 napos, görcsök. — Pető Katalin, rk. 2 hónapos, bélhurut. — Kirtyánszki Lukács, gk. 42 éves, tüdővész.

Sok évi megfigyelés. Emésztési gyengeségek-nél és etvágyhiánynál, általában minden gyomor-bajnál a valódi „Moll-féle Seidlitz porok” bizonyultak a legsikeresebbeknek többi szerek fölött, mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Széküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. (c)

Guy de Mupassant.

Heti rovat.

— szeptember 5.

Kis és nagy diákok az élet képét varázsol-
ták vissza a mi utcáinkra és mindenünnen felénk
kiált az intő szózat, hogy az édes semmitteves-
nek befellegzett és a szellemi és testi erőnek
munkakorszaka újra megkezdődött. A virágok
hervadása, az első hűvös szellő beköszöntése
idején egyetlenegy varázsütésre komor hangula-
tok burkolják be a várost és az emberek szívét.
Itt az ősz, a rideg és könyörtelen ősz, amely
beolajozza és új lendületekbe kergeti az összes
munkagépeket és ezek sorában a legtökéletleneb-
bet: az embert is. Dolgozni kell, ez az ősz
stereotip jelszava, amelyet beleharsog elfásult és
virágzó lelkekbe egyaránt. A meglőtt koru ember,
aki már régóta ott harcol a kenyérért küzdők
sorában, a fatalisták nyugodt keserűségével veszi
újra kezébe a fegyvert. De azt a rózsás arcu,
meleg kedélyű gyermeket, akit most kergetnek
szerető szülők hideg és barátságtalan szellemi
műhelyekbe, őszinte, nem titkolható gyöngéd-
séggel sajnálom. Még egy pár nappal ezelőtt az
ővé volt ez a gyönyörű, mosolygó, napfényes
világ, ha ránevetett a rózsá, az ő fiatal szíve
visszamosolygott rá, gondtalan, könnyű álmok
játszottak vele és ezekben a nevető szemekben
most komoly és nehéz gondok tükröződnek és
fiatal arcán rózsákat hervaszt a tudomány! És
színes álmait, a később soha vissza nem térőket
a rendhagyó igék és cosinusok hollywoodi meg-
keponyáját rég elfelejtett nyelvtudások ideiglenes
temetőhelyévé alakítják át és az ébredő szerelem
első zsengeit agyonnyomják a fizika súlyos problé-
mái. Hiába, nincs más mód rá: a gyermekből
csak úgy lehet férfi, ha előbb megölik — a
gyermeket.

En nem tudok paedagógiát és nem értek
ahhoz a tudományosan kipróbált rendszerhez, a
melylyel az oktató a gyermekanyag megneimesi-
tését feltétlen sikerrel és a szülők örömeire meg-
valósíthatja. De érzés szerint gondolva el a
dolgokat, az a hitem, hogy nincs mesterség, a
mely annyi nemeslelkűséget, megfigyelést, okos-
ságot és türelmet igényel, mint az oktató pálya.
És az a hitem, hogy nincs gyermekanyag, csak
gyermek. Egymástól gondolkodásban, rosszaság-
ban, lelki erőben végtelenül különböző gyermek-
egyének kerülnek a mester keze alá, akiket
összefoglaló vonatkozásban elgondolni sem szabad,
mert még csak nem is lelki rokonok és valóban
nem ők tehetnek róla, ha az iskolai beosztás
kényszerűsége folytán hatvanat egyszerre —
osztálynak neveznek. Vallom szilárdul, a laikusok
ismert csökönységével, hogy téved az az oktató,
aki azt hiszi, hogy csak egy osztálylyal kell a
jövő tanévben foglalkoznia. Ennél a hitnél sokkal
nagyobb az ő munkája, mert nem egy osztályt
készít elő a jövőre életre, hanem hatvan fiatal
egyént, hatvan fiatal lelket kell nemes lélekkel
munka alá vennie. Nemes és okos lélekkel, ezen
van a hangsúly, nem pedig rendszer szerint, a
melynek nyújt, rideg voltát lidérenyomásként
elsősorban a gyermek érzi meg. Többet mondok,
tehetséget, intuíciót, az életnek mélyreható és
bölcsele ismeretét kívánom meg az ideális mes-
tertől, akire a legértékesebb kincset, a gyermek
tudatlan, hajlékony lelkét bizzuk. Egy megbocsá-
tani tudó, jóságos szemű, bárszonyos kezű, okos
egyén legyen a gyermek mestere, akinek egész
lény zsenge lelkek örömeiben és boldogságában
olvad fel és aki a megnyugodott ember ravasz
bölcességével el tudja hitetni a gyermekkel,
hogy nincs nagyobb áldás a lelketlen tudomány-
nál, nincs nagyobb gyönyörűség az élet rideg
megismerésénél. Legyen a mester ravasz idealista,
aki mosolygó arccal meghazudtolja keserű meg-
győződéseit és minden öreg életfilozófiája dacára
fiatalos illuziókat termel és naívnul hívő szemek
elé teregeti őket és örüljön annak, hogy tanítása
révén idegen kis szívek tapadnak hozzá, hittel,
meggyőződéssel, erős, nagy szeretettel.

Azt hiszem, a paedagógia tudósai meg fog-
ják mosolyogni ezeket a minden tapasztalat nélkül
odavetett sorokat, amelyek a hivatalos rend-
szerek diszkreditálásával, az érzés és szere-
tet szerint való oktatásnak jogait hirdetik.
De belőlem szomorú, hideg emlékek váltják ki
ezeket a sorokat és összerázkódva gondolok
azokra a könyörtelen időkre, amikor magam is

„anyag“ voltam és hatvanunkat a tudomány
durva seprőjével az élet utjai felé sepertek
össze. Még ma is él a lelkemben a rendszernek
égető nyoma, azé a rendszeré, amelynek furcsa
tanítása szerint szitokkal és átokkal kell a
zsenge sziveket a tudomány magaslataira
terelni, ahonnan észrevétlen salto mortalé-val
ugyis mihamarabb lebukunk az élet mélységeibe.
Visszaemlékezem azokra a mélységesen szomorú
időkre, amikor fázó lélekkel és fogvacogva buj-
tunk össze szeretett mesterünk érkezése előtt és
visszafojtott lélekzettel vártuk a percet, amikor
a tudomány áldása az ujkori kinyilatkoztatás,
vad szitok-fergeteg közepette hull le ártatlan
sziveinkre. Istenem, mennyi duzzadó önérzetet,
mennyi fiatalos büszkeséget tiportak ott agyon,
hány férfiből neveltek ott reszkető, félt, örökké
didergő gyermeket! Azért hangoztatom csökönős
hittel, hogy azokat az amugyis szürke és barát-
ságtalan falakat igaz és bensőséges otthonná
kell átvarázsolni, ahol a gyermek némi kár-
pótlást találjon azért a súlyos veszteségért,
amely szegényt az egész mosolygó világnak el-
hagyása folytán éri. Az a gyermek, akit idegen-
ből hoznak ide ismeretszerzés végett, hosszú-
hosszu időn át nélküli az anya szelid, forró
tekintetét, a gondos apa jóságos szigorát. Az
anya galamblelkét, az atya féltő szeretetét egy
személyben kell összepárosítani, ez a paedagógia
művészete, az oktató egyén gyönyörű célja, a
mester magának való, nemes feladata. A türe-
lem itt embert terem, nemesre oltott egyéneket,
akik majdan kifejeztek egyéni erőikkel vonul-
nak be a munkasorba és a szívükben igazán ott
fog égni az a hála, amelyet konvencionális
frázisok az iskolával szemben oly sűrűn és oly
hamis meggyőződéssel kötelezőnek szeretnek
nyilvánítani. A „hálás tanítvány“ — két szó és
két fogalom, amelyek közül a második egy egy-
szerű beiratás eredménye, de az első csak egy
sugárzó, tartalmas, mélyrelátó szív hatalmas
munkájával lehet elérni. Círogasd meg előbb jó-
ságon a gyermek arcát és csak azután mondd
meg neki, hogy kétszer kettő négy, mert a gyer-
mek fejébe a szíven keresztül visz az ut. Az én
időmben még ezt az egyszerű tételt nem ismer-
ték. Mi többet tanultunk a mai ifjuságnál. Meg-
tanultunk — reszketni is.

Ilyen gondolatok járnak a fejemben, amikor
összeszoruló szívvel, merengő szemmel nézem az
iskolák előtt lefolyó nagy könyvvásárt. „Egy
Pirchala — negyven krajcár!“ Hiszen régóta
tudom, hogy a tudomány olesó dolog és mégis
mily súlyos áldozatokkal éri csak el a gyermek!
Istennek ajánlom a lelkét és a tanítójának.

Szomorúan mosolyog ránk az ősz és mire
a természet hirtelen változásától magunkhoz
térünk, már a — bálteremben érezzük magun-
kat. Meghalt a természet, éljen az élet! A
pezsgős palackok turrogni fognak, már bontogatja
szárnyát a legujabb boszton-keringő és a kis
bakfis már három ugráló frakkot lát szívérványos
álmaiban. Jól teszi tehát a virág, csak hervadjon
el. Elvégre a leányszívnek is ki kell valamikor
nyílnia . . .

—odi.

TÁVIRATOK

A király Magyarországon.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Mint Ischlből sürgönyzik,
a király hétfőn reggel 6 óra 40 perckor
külön udvari vonaton Ischlből Bécsen
keresztül egyenesen Budapestre utazik.
A király Budapestre szeptember 15-én
délelőtt 10 órakor a dunántúli hadgyakorla-
tokra Veszprémbe utazik, ahová délután
fél 5 órakor érkezik meg. A király Vesz-
prémben Hornig Károly báró püspök
kastélyában fog lakni. A hadgyakorlatok
16., 17. és 18-án lesznek. 18-án délután
a király a hadgyakorlatokról visszautazik
Budapestre, ahová este 8 órakor érkezik
meg. A hadgyakorlatokon Ferenc Fer-
dinánd főhercegen kívül Károly
Ferenc József, Lipót Szalvátor
és Frigyes főhercegek vesznek részt.
A király állapota igen jó s dacára, hogy
ma délelőtt meglehetősen sok munkája volt,
az ebédnél teljes frissességgel jelent meg.

A trónörökös Budapesten.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Bécsi jelentések megerő-
sítik, hogy Ferenc Ferdinánd trón-
örökös a király budapesti tartózkodása
alkalmával néhány napra szintén ellátogat
Budapestre. Eddigi hírek szerint a trón-
örökös valószínűleg 12-én megy a magyar
fővárosba.

A görög király Bécsben.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Bécsi jelentés szerint
György görög király november elején
Bécsbe érkezik a király látogatására. A
látogatás ezuttal hivatalos lesz, mert a
görög király szerencsekívánatait fejezi ki
Ferenc Józsefnek uralkodói jubileuma alkal-
mából. Ennek folytán a görög királyt a
pályaudvaron a király és a főhercegek
hivatalosan fogják fogadni és nem szálló-
dában fog lakni, mint máskor, hanem a
királyi palotában. György király 2-3
napig lesz Bécsben.

Kossuth Ferenc állapota.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Kossuth Ferenc ke-
reskedelmi miniszter állapota tartósan javul,
ugy, hogy valószínűleg a jövő hét végén
elhagyhatja a szobáját.

A fuzió ügye.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál“
eredeti távirata.) A fuzió ügyében most
mindenféle tanácskozás szünetel. A tanács-
kozás fonalát csak akkor veszik fel újból,
ha Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter
egészsége helyreáll.

A választói reform.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Politikai körökben nagy
érdeklődéssel néznek az elé az értekezlet
elő, amelyet a nemzetiségi pártok, a radi-
kális és a paraszt párt, valamint szociál-
demokrata párt küldöttei szeptember 28-án
fognak tartani a választói reform ügyé-
ben. Az értekezleten mindenekelőtt
azt döntenek el, hogy már most lépjenek-e
akcióba, vagy pedig bevárják Andrássy
Gyula gróf reformjavaslatának a nyilván-
osságra való hozatalát.

A posta és távirat elnökének lemondása.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál“
ered. távirata.) Mint ismeretes, Szalay
Péter, a posta és távirat elnök-igazgatója
a multkoriban beadta nyugdíjaztatása
iránti kérvényét, a kereskedelmi miniszter
kérésére azonban akkor visszavonta a
kérvényét. Időközben Szalay Péter meg-
gondolta magát s most újból beadta
nyugdíjaztatása iránt a kérvényt. Hir sze-
rint a kereskedelmi kormány már el is
fogadta volna Szalay Péter lemondását s
helyére a posta és távirat elnök-igazgató-
jának Csöke Ferenc kereskedelemügyi
miniszteri tanácsos volna kiszemelve.

A cárné beteg.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál“
eredeti távirata.) Szentpétervárról jelentik
a Berliner Lokalanzeiger-nek: A cári pár-
nak hathetes utja a finn partokon a cári
család házi orvosának a tanácsára történt.
A cárnénak ugyanis szívbaja van s oly
gyenge, hogy a hajóra széken vitték. A
cárné szívbaját a legutóbbi évek nagy
izgalmai okozták s az udvari orvos véle-
ménye szerint egy hosszabb tartózkodás
a tengeren gyökeresen segíteni fog a
cárnén.

Tolstoj jubileuma.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál“ ered.
távirata.) Moszkvai jelentés szerint az ottani
polgármester Tolstoj jubileuma alkalmából
rendezendő minden ünnepséget betiltott.

Szélhámos mérnök.

Budapest, szept. 5. (A „Torontál“ ered.
távirata.) A fővárosi rendőrség letartóztatta
Arad Győző mérnököt, aki sógorát, Várady
Béla papai háztulajdonost szélhámos módon
mintegy 20.000 korona erejéig megkárosította.

Határidő-üzenet.

Budapest, szept. 5. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (április 1909.)	23.12—
Buza (októberre 1908.)	22.44—
Rozs (októberre 1908.)	18.70—
Zab (októberre 1908.)	16.14—
Tengeri (októberre)	14.62—

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-t. (Budapest), heti leletése a tőzsdéforgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, szeptember 3.

A budapesti értéktőzsde hangulata az elmúlt hét folyamán meglehetősen szilárd volt és bár a forgalom csak igen kis mértékben fejlődött ki, az árfolyamok szilárduló irányzat mellett tartottak maradtak. Az érdeklődés a két hitelrészvény és az államvasut-részvények felé fordult és ezeknek árfolyama javult is néhány koronával. Külföldi ösztönzés hiányában és a bécsi tőzsde alacsonyabb jegyzései hatása alatt, melynek oka főleg nyereségrealizációkban rejlik, az üzlet csendes mederben folyt le és az árfolyamok ismét lemorzsolódtak. Különösen a vasérték árfolyamai szenvedtek árfolyamesőket a prágai események hatása alatt. Helyi értékekben csekély volt az üzlet, érdeklődés tárgyát a salgótarjáni köszénbánya részvények képezték elsősorban. A járadékpiac irányzata tartott, míg a sorsjegypiac teljesen el van hanyagolva. Az árfolyamváltások lényegtelenek s így ilyenekről nem is tehetünk említést.

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Nyiltér.

(E rovat alatt közlötékért nem vállal felelősséget a szerk.)

Eljegyzési
Lakodalmi
Damast
Eolienne

Selyem

és „Henneberg” selyem 150 K-tól feljebb, bérmentve és vámentesen. Minta postafordultával.

Megrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seldensfabrikt. Henneberg in Zürich.
(41/b-88)

Serravallo's
féle
CHINA-BOR vastartalommal
Hygienikus kiállítás Bécs 1906. Államdíj, díszoklevél és nagy aranyérem.
Erősítő szer: gyöngékedők, vérszegények és lábadozó betegek számára.
Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító ital.
J. SERRAVALLO, Trieste-Barcola.
Megrendelhető minden gyógyszerárban. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

Az Alkotmány-utcai 637/15. sz. házban több kisebb és nagyobb

lakás

azonnal kiadó.

Tudakozódni e lap kiadóhivatalában lehet.
(766-x.9)

Temesvári nagyobb vállalatnál egy kereskedelmi iskolát végzett fiatalember mint

gyakornok

havi 60 korona kezdőfizetéssel alkalmazást talál.

Cím a kiadóhivatalban
811-2.1

Hirdetmény.

Keglevichháza körjegyzőségénél a jegyzői teendőkhöz jártas egyén, mint **irnok-végrehajtó** alkalmazást nyer. Évi fizetése 800 korona, havonkénti utólagos részletekben. Az állás azonnal elfoglalható. Kifogástalan magaviselet megkívánatik. Beválasztás esetén megválasztásra van kilátása, mert az állás rendszeresítve van, de még belügyminiszteri eldöntés alatt áll.

Keglevichháza, 1908. évi augusztus 3.

Végh Frigyes,
körjegyző.

806-3.1

Új rózsaburgonya, ó-tengeri

igen szép minőségben kapható

özv. Guttman Jakabné és fiainál

Nagybecskerek.

Telefon 96.

Telefon 96.

809-1.1

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.
Érvényes 1908. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest-Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 50 perc.
Szegedről: (mótorokosi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest-Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.
Csösztelekről: (keskenyvágányú vonal) délután 4 óra 29 p

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged-Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (mótorokosi) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda-Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalfalva-Pancsova és Alibunára reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 2 óra 31 p. délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Cs ösztelekre: (keskenyvágányú vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról-Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról-Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról-Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zombolyáról-Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

Halpaprikás!

Ma, 5-én, este
fel 8 órakor az

Ellmer-féle vendéglőben

halpaprikás lesz
turócsuszával.

808-1.1

Legfinomabb
CSEMEEGE-SZŐLLŐ
kapható Uri-utca 2. szám alatt.
Kilója 16 krajcár.

812-x.

5835. kig. 1908. szám.

810-3.1

Verseny tárgyalási hirdetés.

Torontálvármegye alispánja ad 11122/1908. számú rendelkezésével kiadja az antalfalvi járási székház és melléképületeinek tatarozására vonatkozó részletes elő-méretköltségvetést, mely szerint a tatarozási munkát 2395 koronában van megállapítva.

A munkát a szerződés megkötésétől számított 3 napon belül megkezdendő és a megkezdéstől számított 1 hónap alatt teljesen befejezendő, minden késedelmes nap után 50 korona fizetendő, 10 napi késedelem után a vállalkozó a teljes kereseti összeget elveszti, az árlejtés nyilvános s az antalfalvi alulírott főszolgabíró által és hivatalos helyiségében 1908. évi szeptember hó 20. napján délelőtt 9 órakor fog megtartatni.

Bánatpénz a kereseti összeg 5%-a, mely alulírottal fizetendő be folyó évi augusztus hó 20-án délelőtt 9 óráig. Ezen összeg a munka átvételéig a vállalkozó által biztosítékképpen Antalfalva község pénztárába lesz elhelyezve.

A részletes terv és költségvetés alulírott főszolgabíró hivatalos helyiségében naponta délelőtt 8 órától délután 5 óráig megtekinthető.

Az ajánlattevők végleges döntésig kötelezettségben maradnak, az ajánlattevők, ha ipari képesítéssel nem bírnak, kötelesek megbizottat megnevezni. A munkaszerződés Torontálvármegye alispánja jóváhagyása után válik a törvényhatóságra nézve kötelezővé.

A kereseti összeg csakis a munka átvétele után, mely átvétel a vármegye szakközege által történend, — lesz egy összegben kifizetve.

A tatarozási munkát 921. közgy. 11122/1908. számú határozattal lett engedélyezve.

Antalfalván, 1908. évi szeptember hó 2.

Zsiross s. k.,
főszolgabíró.

Nyomdász-tanuló

jó családból

azonnal felvétetik.

Perlasz legforgalmasabb helyén

egy évtizedek óta fennálló

fűszer-, rövid- és üveg-kereskedés

azonnal eladó.

Szükségelt tőke 3000 korona.

Bővebbet: 800-2.1

özv. Guttman Jakabné és Fiai cégénél
Nagybecskereken.

A nagy
tosító pénz
d. e. 10 óra
kő

1. Az a
A t. kö
meghívatal
közgyűlés a
27. § a szeri
közgyűlési ki
ellenesében
27-én d. e. t
lyen — tekint
mára — tart

Kelt a t.
biztosító pénz
aug. 28 án

Rakicsics K
ideig. ügyv

A S

Minden
hogy mentől sz
hesse, megrag
dolgokkal ken
saját kárára t
nem lesz, hanem
teszi archibét
ápolás kell ah
Az a via
Kelemen arad
(különösen Fr
arra birt, hogy
are minden tisz
stb) ellen pára
nozzák. — Tern
rül, mert a Ma
más nem ismer
azért, mert a t
minden egyes k
Éreme mindig e
gondosabb, te
Óvakodjunk te
és használjunk
francia hírneves
biztos és ártalm
biztos megörz
a Földes-féle Mar
nátal után teljes
a szeploket, mi
esszert arc- és
ide is ifju lesz
ártalmatlan.

Egy tégla
filler és Margit
ben) 1 K. 20 fill
is használható.
ható a világ min
pedig raktaron
tőnek így címe
részt, Arad.

Főrak

Benkovich
kobi Armi
szereszekn

AK

Hogya
kal, vac
is kím
kőzt val
hogya
zünk. C
ie) Irjan
házasul
Schiesin

SZŐ
elője
elfog

Uri-utca

Meghívó.

A nagybecskereki kerületi munkásbiztosító pénztár 1908. évi szeptember 13-án d. e. 10 órakor a városbáza gyűléstermében közgyűlést tart.

Napirend:

1. Az alapszabályok megalkotása.
A közgyűlési kiküldött urak ezennel meghívotnak azon értesítéssel, hogy ezen közgyűlés a jelenleg érvényes alapszabály 27. §-a szerint akkor határozatképes, ha a közgyűlési kiküldöttek 2/3-ada jelen lesz, ellenesetben ezen közgyűlés 1908. szept. 27-én d. e. 10 órakor a megnevezett helyen — tekintet nélkül a megjelöltek számára — tartatik meg.
Kelt a nagybecskereki kerületi munkásbiztosító pénztár igazgatóságának 1908. évi aug. 28-án tartott ülésében.

Rakácsics Károly, Szöllőssy Károly,
ideig. ügyvezető. ig. elnök.

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül leghőbb vágya, hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elérhesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb dolgokkal kengetve arcát. — A legtöbb esetben saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép nem lesz, hanem ellenkezésképpen sok esetben tönkretesz arcát úgy, hogy igen hosszú idő, gondos ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével elért (különösen Francia- és Németországban), sok embert arra bír, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az arc minden tisztátalansága (széplő, májfolt, kiütések stb.) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utánozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sikerül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen azért, mert a titkot soha senkire sem bizta, hanem minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leg gondosabb, tehát hatása is rögtöni és biztos. — Óvakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépség szer a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi használat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti a szeplőket, májfoltokat, kiütéseket, bőrtörést, mitesszert, arc- és kézörösséget. Az arc ideális szép, üde és ifjú lesz s a mellett a Margit-Crème teljesen ártalmatlan.

Egy téglai ára 1 korona, Margit-szappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér, rózsás és crème színben) 1 K. 20 fillér. — Ezen szerek mindegyike külön is használható. — A Földes-féle Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában, ahol pedig raktáron nem volna téssek egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes Kelemen gyógyszerész, Arad.

Főraktár Nagybecskereken:

Benkovich Mihály, Basch Ernő, Jakobi Armin és Kellner József gyógyszerészeknél. Melkuhn Dezső drog. 257a-10.10

Akar megházasodni?

Hölgyek öi, köztük vannak testi hibákkal, vagy törvénylen gyermekekkel bírók is) kiknek hozomány 50-100-200.000 kor. közt val akozik, megbízásokat kaptunk, hogy sz. u. ukra a kalmas téj-k-t szeresszük. C-ak azon urak (ha vá yonta/ának is) irjanak atábbi címre, kiknél a gyors házasság nem ut-ó ik akadályra L. Schiesinger, Berlin 18. 653-104-17

MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐ

elvállal olcsó díjazás mellett délutáni és esti órákra könyvelést és irodai munkákat.

Bővebb felvilágosítással e lap kiadóhivatala szolgál.

1228/1908. sz.

Ótelek község előljáróságától.

Hirdetmény.

Közhirre tétetik, hogy Ótelek község határában f. évi szeptember hó 1-én 1 drb 4 éves, vadas szőrű

koccsertés

felfogott. A tulajdonos f. évi szeptember hó 12-éig alulírt községi előljárásánál jelentkezhetik s tulajdonjogát beigazolhatja.

Ha tulajdonjogát beigazolni képes tulajdonos a fenti határidő alatt nem jelentkezik, az állat, mint gazdátlan jószág, nyilvános árverésen 1908. évi szept. 17-én d. e. 9 órakor el fog adatni.

Ótelek, 1908. évi szeptember 2.

805-3.1

Rehák György, közs. biro.

A Kinizsi utcában levő Grcsitsfele házban kiadó nov. 1-től

egy utcai lakás,

mely áll 3 szoba, alkov, zárt folyosó és mellékhelyiségekből;

egy udvari lakás,

mely 3 szoba és mellékhelyiségekből áll.

804-3.2

Irodai gyakornokok

azonnali bel pésre kezdő fizetessel kerestetnek.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

775-x.7

Kitünő zongorákat

csakis elsőrendű gyárosoktól tartok állandóan raktáron.

Olcsó árak, részletfizetésre is, régi zongorákat ujjakkal cserélek fel s elvállalok mindenemű javítás, hangolást stb.

WEISSER ADON,

orgona-építő és zongorahangoló, a Würth-féle zongoragyár itteni egyedüli képviselője. NAGYBECSKEREK, Gizella-part 6. 600-12.11

Kolarits Nándor

Délmagyarország első és legnagyobb

egyenruházati intézete

Temesvár,

(Merczy-utca 10. szám alatt).

Ajánlkozik az ujjonnan bevonulandó egyéves önkéntes uraknak az összes szükséges legújabb egyenruházati és felszerelési cikkek szállítására, mint legjobb és legolcsóbb beszerzési forrás.

Legszolidabb kiszolgálásért cégem régi jó hírneve kezkesedik.

713-10.10

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK
KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPIRKERESKEDESBEN

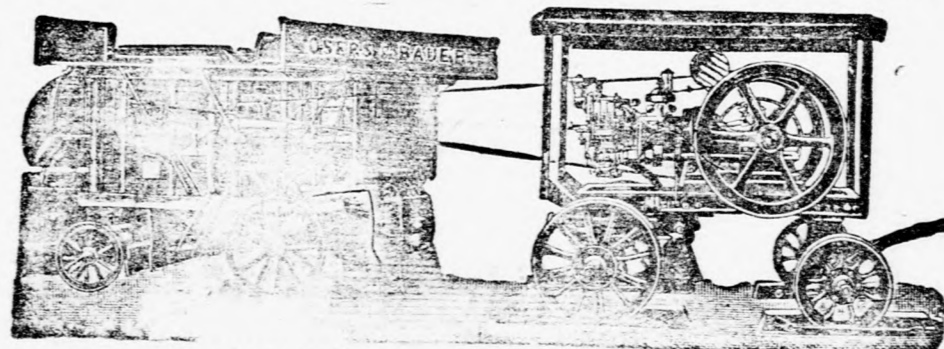
OSERS és BAUER kizárólagos motorgyár

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18. • • • WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81-83.

Benzinlokomobilok, benzinmotorok, szivógázmotorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje. Üzemköltség óre-lóerőként 2-3 fillér. Több száz telep üzemben. Kedvező fizetési feltételek.

Árjegyzékkel és költségvetéssel díjmentesen szolgálunk.

ELSŐRENDŰ SZOLID GYÁRTMÁNY.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket

Schloss János és Társai Szászváros	8 HP. cséplő szerelvény	Takács Imre malomtulajdonos, Pá-tó	75 HP szivógáz-lep
Mago-si János és Fial Monor (tanúk)	6 HP.	St. ger Vi mos	N gyropo ovez 50 HP
Papp János Hársh-breny	8 HP.	Rosmann Samu	Mocs (Koz-m) 40 HP.
Nagy J Pál, Bogár	6 HP.	Herczeg József	Magyarban-ny 3 HP.
Uj Pál István, Órda (Bogár mellett)	4 HP.		és még számos nagy uradalomba

83-51-33

TÉLI SZŐLLŐRE előjegyzések elfogadtnak

Uri-utca 3. sz. alatt.

794-x.5

ELSŐRENDŰ CIPŐK NAGY RAKTÁRA

WEINBERGER K.

Nagybecskerek, Hunyadi-fő-utca 23.

Ajánlja az iskolai idény beálltával a helybeli és vidéki nagyrészt közönségnek legjobb minőségű fiú és leány gyermekcipőit a következő hallatlan olcsó árak mellett:

363-50.29

Jó erős szeges fűzős és gombos cipő fiúk vagy leányok részére 29-től egész 34-ik számig páronként **K. 5.**—

Fiú bergsteiger-cipők 34-től 39-ik számig **K. 6.50**

Nagyon ajánlom az **amerikai formájú gyermekcipőimet**, melyek kényelmesek és tartósak. Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök, ugyancsak kívánatra választékot.

HÁZELADÁS.

A Petrovics-utcai 1071. sz. ház (vételár 4500 korona) jutányos :: fizetési feltételek mellett ::

eladó.

Tisztviselőnek ajánlható.

NAGYBECSKEREKI TAKARÉK- ÉS ELŐ-LEG-EGYLET MINT RÉSZV.-TÁRSASÁG.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altestbántalmak, gyomorgörccs és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és „A Moll” felirattal van zárva.

Moll-féle sóborszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer köszvény, csúsz és meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy önzott eredeti üveg ára 2 korona.

588-104.13

Főszékhely

Moll A. gyógyszerész és kir. udvari szállító által

Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Vidéki megrendelések naponta postautóval mellett teljesítettek
A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírással és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Nagybecskereken kapható Kellner József és Benkovich Mihály gyógyszer-tárában.

BUIZÁSI PHÖNIX ASVÁNYVIZ

KITÜNŐ HATÁSÚ VESE- ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL
SZÉNSAVDUS, KELLEMES, SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTESITETT,
rendkívül üdítő asztali viz.

ÜDÍT GYÓGYIT!

ORVOSILAG AJÁNLVÁ!

üveggyógyász használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemenede idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásnak bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség.

Muschong buizási gyógyfürdő igazgatósága Buzsátfürdőn.

Nagybecskereki főlerakat: **WEHNER JÓZSEF** ügynöksége. Kapható
Schlesinger D. fűszerkereskedésében (a főpostával szemben), minden
fűszerüzletben, vendéglőben és kávéházban. 791-153.111

STOCK
Cognac Medicinal
szavatoit valódi borpárlat
Camis & Stock
gőzpároló telepéből
BARCOLA.

Cognac gőzfőzde állandó
hivatalos vegyi ellenőrzés
alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

615-40.7

Alapított 1872. évben.

Alapított 1872. évben

A NAGYBECSKEREKI TAKARÉKPÉNZTÁR

elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

legelőzékenyebb visszafizetési módok mellett és engedélyez

JELZÁLOG-KÖLCSÖNÖKET

Torontálvármegyében fekvő földbirtokokra.

A kölcsönök árfolyam-levonás nélkül, teljes
összegben készpénzben folyósítatnak.

308-10.7